

# РЕЗЮМЕ

## КАК ДА ПИШЕМ



Резюмирането е вид репродуктивна текстопораждаща дейност, насочена към кондензирано препредаване на някакво изходно съдържание. В това свое качество резюмирането представлява частна разновидност на по-общата дейност репродуктивно пресъздаване на текст от първоизточник.

Сбитото пресъздаване на съдържания е доста по-трудна дейност в сравнение с подробната възстановка, следваща отблизо разгръщането на образа. В случая са нужни много по-сериозни интелектуални усилия, по-дълбоко вникване в съдържателния план на пресъздавания първоизточник, умения за отсяване на маловажните подробности, за концентриране върху главното, за извличане на обобщения на базата на различни частни данни. В този аспект създаването на устна и особено изработването на писмена редуцирана версия за даден пространен първоизточник в явен вид регистрира уменията за осъществяване на абстракции, за отвлечане от единичното и случайното и за достигане до определена степен на смислово обобщение. Същевременно създаването на кратки версии изисква и сериозна работа в езиков план - в случая е нужно не просто да се намерят подходящи свои думи за парафразиране на чуждите изказвания, а да се използват езикови средства, позволяващи сбито в смислов и пестеливо във вербален аспект изразяване на съдържания. Трябва да се подчертае и обстоятелството, че докато подробното писмено възпроизвеждане на цялостни съдържания в извънучилищната практика не е никак типично, то *сбитото, концентрирано предаване на информации от всякакви видове пространни текстове е изключително важен комуникативен механизъм във всички области на живота.*

Резюмета се използват във всички сфери на вербалната комуникация - всекидневнороботна, медийна, научна, дидактическа, естетическа, политическа, канцеларска, официално-делова, в сферата на услугите, в условията на професионалното общуване и т.н. Широкото разпространение на тази жанрова форма се дължи на нейната висока комуникативна ефикасност - *в условията на времев и пространствен дефицит резюмето е незаменим източник на информация.* То предоставя на адресанта възможност набързо, с ограничен обем езикови средства и съответно за кратко време (респ. в ограничено пространство в писмената сфера) да даде информация за някакво пространно съдържание; адресатът съответно може на базата на резюмето набързо и без да се губи в подробности да се ориентира в тематиката на резюмирания текст и да прецени дали е целесъобразно да изразходва време и енергия за възприемането на пълната му версия.

## РЕЗЮМЕ НА ТЕКСТ

Резюмето е сбито изложение на основните елементи в един текст – цел, методи, резултати. Доброто резюме е баланс между достатъчно информация и стегнатост на изказа.

## **СТИЛИСТИЧНИ ОСОБЕНОСТИ:**

Основни изисквания:

- Яснота
- Сбитост, стегнатост на изказа
- Последователност
- Завършеност

## **ПО КАКВО ДА ПОЗНАЕМ ДОБРОТО РЕЗЮМЕ:**

- Всички изречения са завършени и граматично правилни – изискването за стегнатост на изказа не означава фрагментарни изречения;
- Резюмето е завършен, самостоятелен текст – не е нужно да се допитваш до текста, за да разбереш цялостната идея и понятията;
- Всяко изречение е носител на информация, без която резюмето не би било изчерпателно и завършено.

## **КАКВО ТРЯБВА ДА ИЗБЯГВАМЕ ПРИ ПИСАНЕТО НА РЕЗЮМЕ:**

- Твърде много въвеждаща информация – резюмето не е въведение, то е по-скоро обобщение на онова, което предстои да бъде представено;
- Резюмето не е план на текста;
- Резюмето не е извадки от текста, а самостоятелен, завършен текст;
- Употребата на дълги изречения и целенасочено усложнен изказ. Резюмето не цели да затрудни, обърка, четящите, а да заинтригува, да предизвика интерес към текста.